

Bilaga 4 till kommunfullmäktiges protokoll 2002-06-10 § 7

Svar på interpellation (2001:49) av Py Börjeson (s) om kostnader för konkurrensutsättning av stadens idrottsanläggningar.

Py Börjeson (s) har i en interpellation ställt följande frågor till mig:

1. *Har Du, i ljuset av rapporten från IPF, ändrat inställning vad gäller kostnaderna för den konkurrensutsättning som Du fattat beslut om? Hur vill Du kommentera de resultat som presenteras av forskningsgruppen?*
2. *Idrottsnämndens borgerliga majoritet har vid inte mindre än fem tillfällen uppdragit åt förvaltningen att omarbeta nämndens ursprungliga konkurrensutsättningsplan eftersom tidigare planer har misslyckats. Det enda varaktiga resultatet av alla planer och allt arbete är att IP Skogen nu drivs på entreprenad. Kommer Du trots de nya forskningsrönen att driva konkurrensutsättningsarbetet vidare? Anser Du att det är väl värda pengar? Kan det finnas billigare och mer direkta sätt att effektivisera stadens egna verksamheter än att konkurrensutsätta dem?*

Nuvarande konkurrensupphandling av Stockholms stads idrottsanläggningar har genomförts för att ge ett kvitto på att den egna regiverksamheten drivs optimalt, med hänsyn till kostnad, effektivitet och kvalitet. Vidare har syftet varit att öka mångfalden och valfriheten samt möjliggöra för olika aktörer (stadens personal, föreningar och privata entreprenörer) att komma med nya kreativa idéer för att utveckla drift och skötsel av idrottsanläggningarna. Det är samtidigt mycket viktigt att ta vara på personalens ambition och kunskap. Konkurrensutsättningen ger en möjlighet för både utomstående aktörer och den egna personalen att genomföra idéer om hur verksamheten bäst kan utvecklas. Det är viktigt att den aktör som ansvarar för skötsel och drift av en anläggning utför arbetet till lägsta kostnad och till högsta kvalitet.

Jag är övertygad om att beslutet om att låta konkurrensutsätta idrottsanläggningarna har indirekt medfört vinster för förvaltningen eftersom den egna personalen ökat på sin kostnads- och effektivitetsmedvetenhet. Detta visar tidigare studier av konkurrensutsättningen inom staden, såväl IKE:s (Institutet för kommunal ekonomi) tidigare undersökningar som den senaste utvärderingen gjord av konsultföretaget PLS Ramboll Management. De indirekta effekterna skall inte undervärderas. Ofta ger de större effekter än resultatet av upphandlingen. I rapporten talas det om kostnader på ca tio Mkr för konkurrensarbetet. Dessa kostnader är inga merkostnader utan beskriver resursanvändningen, d v s en beräkning av de interna kostnaderna för konkurrensutsättningen, i första hand löner för den redan anställda personalen. Dessa kostnader hade vi haft oavsett.

Hittills har en verksamhet övergått i ”privat” regi – IP Skogen – vilken nu på ett föredömligt sätt drivs av en före detta anställd i staden. Att flera anläggningar inte lagts ut på entreprenaddrift visar att den genomförda konkurrensutsättningen tillsammans med fortsatt rationalisering och effektivisering har påvisat att förvaltningen står sig väl i konkurrensen gentemot privata aktörer.

Konkurrensutsättningen har dock öppnat dörrarna för de privata aktörer som är intresserade av att driva och sköta idrottsanläggningar åt staden. Ett bevis på detta är det branschråd som inrättades under 2001. I branschrådet ingår representanter från såväl staden som det privata näringslivet. Parallellt med detta måste förvaltningen intensifiera det redan nu pågående arbetet med att stimulera och fullfölja brukarmedverkan och brukarinflytande från stadens idrottsföreningar.

Idrottsnämnden fattade i augusti 2001 beslut om ändrad upphandlingspolicy avseende stadens idrottsanläggningar. I fortsättningen kommer upphandlingen att koncentreras till de idrottsanläggningar som har möjligheter att utvecklas kommersiellt, där det finns en potential till att öka intäkterna genom olika former av marknadsorienterade insatser.

Som svar på frågorna vill jag anföra följande:

Rapporten från IPF har inte analyserats. Det är ju i grunden en partsinlaga från SKTF som beställaren av rapporten. Det är därför svårt att dra några större slutsatser av rapporten. Jag har emellertid ingen anledning att misstro rapportens huvudsakliga slutsatser. Jag har dock en allvarlig invändning och det gäller just de "dynamiska" effekterna, d v s effekten av "hotet" från andra aktörer. I rapporten sägs det inget om detta, vilket i sig inte heller har legat i uppdraget. Det är en allvarlig brist enligt min mening. All tidigare utvärdering visar att det yttre "hotet" har haft större effekt än upphandlingarna i sig. Det har påskyndat och drivit på en effektivisering av verksamheten och även i övrigt bidragit till en positiv och framåtsyftande utveckling. De senaste åren har idrottsförvaltningen kunnat visa upp en dynamisk utveckling inom de flesta områden och inte minst inom simhallarna, som har utvecklats till attraktiva friskvårdsanläggningar med ett stort utbud av aktiviteter för alla grupper. Antalet besökare har ökat kraftigt de senaste åren och utvecklingen bara fortsätter. Jag vill också erinra om att Stockholm i år har utsetts till Europas idrottshuvudstad, vilket ju är ett synnerligen gott kvitto på att den nuvarande idrottspolitikerna har burit frukt. Jag inser att allt inte beror på konkurrensutsättningen men det kan heller inte uteslutas att den haft en avgörande betydelse för att idrottsförvaltningen har utvecklats till den välskötta, effektiva och utvecklingsbenägna förvaltning den är. Som framgår ovan har idrottsnämnden ändrat färdriktning på konkurrensutsättningen. Det är enligt min mening för tidigt att besluta om ytterligare förändringar. Den nuvarande aktivitetsplanen sträcker sig över åren 2002 och 2003. Därefter är jag beredd att diskutera eventuella förändringar i planen.

Det finns härefter delar av rapporten som kan ifrågasättas, bl a redovisas ett brett genomfört kompetensutvecklingsprogram för all personal som en kostnad föranledd av konkurrensutsättningen. Även om konkurrensutsättningen har varit en av anledningarna till utbildningarna har jag svårt att se kompetensutveckling som något negativt som en kostnad i verksamheten. Enligt min uppfattning är kompetensutveckling något positivt som för utvecklingen framåt.

2002-04-16

Alf T Samuelsson